

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 39/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om besvärsnämnden för ar- betspensionsärenden

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 6 september 2006 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (RP 91/2006 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande i ärendet. Utlåtandet (GrUU 35/2006 rd) återges efter betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Carita Wuorenjuuri, social- och hälsovårdsministeriet
- lagstiftningsråd Arja Manner, justitieministeriet
- utvecklingschef Maijaliisa Takanen, Pensionsskyddscentralen
- ordförande Outi Antila, Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta
- överinspektör Maija-Liisa Kotiranta, Försäkringsinspektionen
- jurist Jorma Kurula, Statskontoret
- revisionschef Timo-Veli Sälli, Statens revisionsverk

- byråchef Sinikka Kauppinen, valtion eläkelautakunta
- byråchef Kristiina Piilola, kuntien eläkelautakunta
- chef för juridiska ärenden Anne Perälehto-Virkkala, Kommunernas pensionsförsäkring
- kansainvälisten asioiden johtaja Heikki Telakivi, Finlands Kommunförbund
- jurist Susanna Nisonen, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf
- specialrådgivare Mikko Nyssölä, Finlands Näringsliv
- jurist Matti Koskinen, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf, även som representant för Kunta-alan unioni
- socialpolitisk sekreterare Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- arbetsmarknadsombud Merja Hirvonen, Företagarna i Finland
- förhandlingschef Seppo Väänänen, Löntagargen Pardia rf
- juridiskt ombud Jari Järvi, Tekniikan ja Peruspalvelujen Neuvottelujärjestö KTN ry.

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från Akava ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden så att ändring i arbetspensionsärenden inom både den privata och offentliga sektorn söks hos besvärsnämnden för arbetspensionsärenden som första besvärinstans. Samtidigt kompletteras nämndens sammansättning genom att nuvarande statens pensionsnämnd och kommunerna pensionsnämnd slås ihop med den. Besvärsnämndens organisation och sektioner ändras enligt förslaget

så att de motsvarar behoven av sakkunskap i den sammanslagna besvärsnämnden.

Finansieringen av besvärsnämnden ändras samtidigt så att även pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn deltar i besvärsnämndens kostnader. Genom den föreslagna lagen görs sökandet av ändring i arbetspensionsärenden klarare och effektivare.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2007.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Propositionen har samband med översynen av besvärgången i utkomstskyddsärenden. En kommitté för reformering av systemet för ändringssökande i beslut om social trygghet föreslog i sitt betänkande (KB 2001:9) att besvärsnämnderna i första instans slås ihop. I propositionen föreslås att statens pensionsnämnd och kommunernas pensionsnämnd sammanslås med besvärsnämnden för arbetspensionsärenden. Utskottet fastslår att en sammanslagning av de organ som behandlar likartade förvärvspensionsärenden bör leda till bättre samordning av praxis och förfaranden. Men det är viktigt att se till att den förenade besvärsnämnden har sakkunskap i frågor som gäller statliga och kommunala pensioner.

I sitt utlåtande framhåller grundlagsutskottet betydelsen av att bestämmelserna om besvärsnämnder är enhetliga. Grundlagsutskottet ansåg därför att 8 § 4 mom. måste preciseras så att en sektion i beslutför sammansättning har lika många representanter som förordnats på framställning av dels arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisation, dels arbetstagarernas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer.

Statens revisionsverk har under utskottsbehandlingen påtalat bristerna i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden (677/2005)

när det gäller bestämmelser om nämndens bokföring, bokslut och revision. Riksdagen behandlar samtidigt en proposition med förslag till revisionslag och lagar som har samband med den (RP 194/2006). I 16 § i lagen om besvärsnämnden för arbetspensionsärenden finns bestämmelser om revision av nämnden. Enligt förslaget till komplettering av 16 § väljer besvärsnämndens plenum årligen en revisor och en revisors-suppleant. Utskottet föreslår att bestämmelsen preciseras ytterligare. Dessutom anser utskottet att det finns skäl att ytterligare utreda behovet av tillsyn över besvärsnämndens ekonomi.

Detaljmotivering

8 §. Besvärsnämndens sammansättning vid avgöranden. Utskottet föreslår med stöd av grundlagsutskottets utlåtande att 8 § 4 mom. preciseras när det gäller sektionens beslutföra sammansättning.

16 §. Grunderna för besvärsnämnden ekonomi. Utskottet föreslår en teknisk ändring i paragrafens 3 mom. Paragrafens 4 mom. föreslås preciseras så att i bestämmelsen nämns i vilka delar revisionslagen tillämpas på revision av besvärsnämnden. Dessutom föreslås bestämmelser om behörighetsvillkor för revisorerna.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslaget godkänns enligt propositionen i övrigt men 8 och 16 § med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag

8 §

Besvärsnämndens sammansättning vid avgörande

— — — — —
(2 mom. som i RP)

En förutsättning för en sektionens beslutförhet är dessutom att högst hälften av de närvarande medlemmarna är medlemmar som är insatta i förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden, medlemmar som är förtrogna med lantbruksföretagarverksamhet och medlemmar som är förtrogna med företagaverksamhet och att av den ena av de två i 2 mom. 1—3 punkten nämnda medlemmarna som är förtrogna med förhållandena inom arbetslivet och på arbetsmarknaden har förordnats på framställning av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och den andra på framställning av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer.

16 §

Grunderna för besvärsnämndens ekonomi

— — — — —
(1 mom. som i RP)

Justitieförvaltningsavgiften för arbetspensionsanstalterna fastställs så att kostnaderna för besvärsnämndens verksamhet enligt den budget

som avses i 2 mom. fördelas mellan arbetspensionsanstalterna i förhållande till förvärvsinkomsterna och arbetsinkomsterna för de försäkrade i de nämnda arbetspensionsanstalterna under det år som föregår kvalifikationsåret. Justitieförvaltningsavgiftens belopp fastställs av Försäkringsinspektionen på framställning av besvärsnämndens förvaltningssektion. Besvärsnämnden ansvarar för debiteringen och indrivningen av justitieförvaltningsavgiften. Närmare bestämmelser om verkställigheten av avgiften kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

På revision av besvärsnämnden tillämpas det som i revisionslagen (/) föreskrivs om revisors oberoende ställning, jäv och tystnadsplikt samt om entledigande av revisor och revisors avgång. Besvärsnämndens plenum väljer årligen en revisor och en revisorssuppleant, av vilka den ena skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR) och den andra revisor inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR). Besvärsnämnden fastställer i plenum bokslutet samt beviljar förvaltningssektionen ansvarsfrihet. Besvärsnämnden skall delge Försäkringsinspektionen det fastställda bokslutet. Om bokslutet visar underskott eller överskott i förhållande till den fastställda budgeten, skall skillnaden beaktas i grunderna för den justitieförvaltningsavgift som bestäms för det följande året.

— — — — —
(5 mom. som i RP)

ShUB 39/2006 rd — RP 91/2006 rd

Helsingfors den 17 november 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Pehr Löf /sv
Leena Rauhala /kd
Juha Rehula /cent

Arto Seppälä /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Tapani Tölli /cent
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäin /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.